

DANIŞTAY KARARI**Danıştay Yedinci Daire Başkanlığından:****Esas No** : 2021/578**Karar No** : 2021/1938**KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN** : Danıştay Başsavcılığı**DAVACI** : Nelis Group Limited Şirketi**VEKİLİ** : Av. Şerif ACAR İMER - (16215-12488-12092) UETS**DAVALI** : Ticaret Bakanlığı adına

Kapıkule Gümrük Müdürlüğü

EDİRNE

VEKİLİ : Av. Barış AYTAR

(Aynı adreste)

İSTEMİN KONUSU : Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 28/10/2020 tarih ve E:2020/420, K:2020/735 sayılı kararının kanun yararına temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.**YARGILAMA SÜRECİ**

Dava konusu istem: Davacı adına, 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölgeye giriş yapmadığı ve TIR karnesinin usulsüz şekilde kapatıldığının tespit edildiğinden bahisle alınan ek tahakkuk kararına vaki itirazın zimnen reddine dair işlemin 1.880,00 TL tutarındaki gümrük vergisine ilişkin kısmının iptali istemiyle dava açılmıştır.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliği, davalı idarenin usule ilişkin iddialarının yerinde görülmediği, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinde zamanaşımı süresinin vergi tahakkukunun kesinleştiği tarihten itibaren üç yıl olduğu, ancak gümrük yükümlülüğünü doğuran olayla ilgili dava açılması halinde zamanaşımı süresinin duracağı, gümrük vergilerini doğuran olayın Türk Ceza Kanunu'na göre ceza uygulanmasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve suçun zamanaşımının daha uzun olması halinde Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı sürelerinin uygulanacağı, gümrük vergileri ile bu vergiler üzerinden kesilen para cezalarının noksan ödenmesi veya hiç ödenmemesi sonucunu doğuran eylemin aynı zamanda suç oluşturması ve bu suçun tabii olduğu dava ve ceza zamanaşımı süresinin daha uzun olması hallerinde Türk Ceza Kanunu'ndaki daha uzun olan zamanaşımı süresinin uygulanması mümkün olmakla birlikte, bir eylemin suç oluşturduğunun açılacak ceza davası sonucunda verilen kararla kesinlik kazanabileceğinden anılan sürelerden yararlanılarak ek vergi tahakkuku yapılabilmesi ya da para cezası kesilebilmesinin öncelikle, bu konuda açılmış bir ceza davasının sonucuna bağlı bulunduğu, dava dosyasının incelenmesinden; YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyayı taşıyan PB0599MP/PB6224EH plakalı aracın Kapıkule Gümrük Müdürlüğünde 02/01/2016 tarihinde işlem görerek, İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edildiği, İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü tarafından yapılan araştırma neticesinde söz konusu aracın serbest bölgeye giriş yapmadığı ve TIR karnesi muhteviyatı eşyanın alıcı firma stok hareketlerinde yer almadığı tespit edilerek, davalı idareye bildirildiği, söz konusu eşyaya ilişkin olarak düzenlenen ek tahakkuk kararının davacı şirkete 11/02/2020 tarihinde tebliği üzerine yapılan itirazın süresinde cevap verilmeyerek zimnen reddine dair Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü işleminin 1.880,00 TL tutarındaki gümrük vergisine ilişkin kısmının iptali

istemiyle bakılan davanın açıldığı, UYAP üzerinden yapılan incelemede, dava konusu olaya ilişkin olarak ilgililer hakkında 11/12/2019 tarih ve 2019/58536 sayılı iddianamenin düzenlendiği ve zamanaşımı süresinin dolmasından sonra 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2019/505 esas sayılı dosyasında dava açıldığının görüldüğü, uyumsuzlukta TIR karnesi muhteviyatı eşyanın 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek, İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilmekle zamanaşımı hükümleri gereğince tescil tarihinden itibaren 3 yıl içinde yükümlüsü adına tahakkuk ettirilip, tebliğ edilmemiş olan ve bu süre içerisinde de aynı fiil sebebiyle işlemeye başlayan zamanaşımını durduracak bir ceza davası da açılmayan ek tahakkukun zamanaşımına uğramış olduğunun kabulüyle, dava konusu yapılan ek tahakkuk kararında ve buna ilişkin itirazın reddine dair kararda hukuka uygunluk bulunmadığından iptaline kesin olarak karar vermiştir.

Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, mahkeme kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI ABDULKADİR ATALIK'IN DÜŞÜNCESİ: Davacı şirket adına 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölge işlem fişi kayıt listesinde kayıtlı olmaması, İstanbul Endüstri ve Ticaret Serbest Bölge Müdürlüğünün firma stok hareketleri kayıtları arasında yer almaması ve eşyayı taşıyan aracın kapı girişi kaydı olmadığından 14/11/2019 tarihli tutanak ile tespit edilmesi nedeniyle fiilen serbest bölgede bulunmayan eşyanın TIR karnesinin usulüne uygun biçimde sonlandırılmadığı ileri sürülerek, ek olarak tahakkuk ettirilen vergilerin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin ek gümrük vergisine ilişkin kısmına karşı açılan davada; işlemin davaya konu yapılan kısmını iptal eden 28/10/2020 tarih ve E:2020/420, K:2020/735 sayılı kararın kanun yararına bozulması istemiyle Danıştay Başsavcılığını bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinde, niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade eden kararların kanun yararına temyiz olunabileceği düzenlenmiştir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 5911 sayılı Kanunla değişik 181. maddesinin 1. fıkrasında; gümrük yükümlülüğünün ithalat vergisine tabi eşyanın serbest dolaşıma girmesiyle doğacağı; 2. fıkrasında, gümrük yükümlülüğünün, söz konusu gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlayacağı, aynı Kanun'un 197. maddesinin 2. fıkrasında, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1. fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilmeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligatın, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılacağı; şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılmasının zamanaşımını durduracağı; Yasa hükmünün 4. fıkrasında da, gümrük vergileri alacaklarının, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, bu alacakların Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içinde kovuşturulup tahsil edileceği kurala bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, doğduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde tebliğ edilmeyen gümrük vergileri zamanaşımına uğrar. Ancak, gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren

bir fiile ilişkin olması ve bu fiil nedeniyle zamanaşımı daha uzun bulunan ceza davası açılmış olması halinde, bu alacakların, Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilmesi mümkündür. Bu sebepten olarak, vergiyi doğuran olay nedeniyle ilgililer hakkında açılmış bir ceza davasının bulunup bulunmadığı, açılmışsa davanın sonucu araştırılarak ulaşılabilecek sonuca göre karar verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Vergi Mahkemesine, ek olarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisinin doğmasına neden olan fillerle ilgili olarak ilgililer hakkında, zamanaşımı süresinin dolmasından sonra, 11/12/2019 tarihinde düzenlenen iddianame üzerine, 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu Birinci Ağır Ceza Mahkemesinin "2019/505" esasına kayıtlı dosyası ile dava açıldığından, ek tahakkukun zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle davanın kabulüne hükmedilmiş ise de; 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 5911 sayılı Kanunla değişik 4. fıkrasında; gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması durumunda, verginin bu süreye tabi olduğu zamanaşımı süresi içinde tahsil edileceği düzenlenmiş olup, Kanun maddesinde ceza davasının açılması, herhangi bir süre ile sınırlandırılmamıştır. Dolayısıyla, verginin tebliği için öngörülen üç yıllık süre dolduktan sonra dahi olsa fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması, gümrük vergisi alacağı hakkında suçun tabi olduğu zamanaşımı süresinin uygulanmasını olanaklı kılacaktır.

Olayda, davacı şirket adına tescilli eşya nedeniyle tahakkuk ettirilen vergiye ilişkin tebliğat gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıllık süre geçirildikten sonra yapılmış olmakla birlikte, davacı şirket yetkilileri hakkında ceza davası açıldığı anlaşıldığından, ek olarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisinin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddi yolunda kurulan işleme karşı açılan davada karar verilebilmesi için, İstanbul Anadolu Birinci Ağır Ceza Mahkemesinin E:2019/505 sayılı dosyası ile açılan ceza davasının ek olarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisi ile ilgisinin araştırılması ve ilgili bulunması halinde, ceza davasının sonucunun beklenilmesi suretiyle karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçeyle verilen karar hukuka uygun düşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle Edirne Vergi Mahkemesinin 28/10/2020 gün ve E:2020/420, K:2020/735 sayılı kararının, 2577 sayılı yasanın 51. maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonuç ifade ettiğinden, kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SELDA GÜRSOYTRAK GÜLSEVEN'İN DÜŞÜNCESİ : Kapıkule Gümrük Müdürlüğünde 02/01/2016 tarihinde tescil edilen Tır karnesi muhteviyatı eşyanın sevk edildiği İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne ait kapı giriş defter kaydında yapılan arşiv araştırmasında, firma adına düzenlenen Tır karnesi ile eşyayı taşıyan araca ait plaka kaydına rastlanmadığı, serbest bölge işlem fişi kayıt listesinde yer almadığı, eşyanın serbest bölge müdürlüğünün firma stok hareketlerinde görülmediği, bu suretle eşyaların fiili olarak serbest bölgede mevcut olmadığı tespit edilmiş, bunun üzerine Tır karnesinin usule uygun olarak sonlandırılmadığı sonucuna ulaşıp, Gümrük Genel Tebliğinin (Tır İşlemleri Seri No:1) 42. maddesi uyarınca, TIR karnesi muhteviyatı eşya için gümrük vergisi, katma değer vergisi ve ilave gümrük vergisi ek tahakkuku yapılmıştır. Ek tahakkuka itirazın zımnen reddi işleminin 1.880,00 TL tutarındaki gümrük vergisine ilişkin kısmının kesin olarak iptaline yönelik Vergi Mahkemesi Hakimliği kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesinde, ilgililerin, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabileceği, altmış gün içinde bir cevap verilmezse isteğin reddedilmiş sayılacağı, ilgililerin altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabileceği; 11. maddesinde, ilgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasının üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebileceği, bu başvurmanın işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durduracağı, altmış gün içinde bir cevap verilmezse isteğin reddedilmiş sayılacağı, isteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresinin yeniden işlemeye başlayacağı ve başvurma tarihine kadar geçmiş sürenin de hesaba katılacağı kurala bağlanmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 14. maddesinde, bu Kanunda belirtilen sürelerin, tarih veya vadelerin, aksine özel bir hüküm bulunmadıkça uzatılamayacağı veya ertelenemeyeceği; 242. maddesinde, yükümlülerin kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebileceği, idareye intikal eden itirazların otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edileceği, itiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlış makama verilmesi halinde, itirazın süresinde yapılmış sayılacağı ve idarece yetkili makama ulaştırılacağı, itirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Gümrük Kanununa göre idarece re'sen veyahut ilgililerin isteği üzerine tesis edilen işlemlere karşı, idareye yapılacak başvuru yollarının yöntem ve süreleri ile kendisine başvuruda bulunulan idarenin cevap verme süreleri 4458 sayılı Kanun'da, genel hükümlerden (İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. ve 11. maddesindeki esaslardan) ayrı olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle, Gümrük Kanunu'na göre yapılan ek tahakkuklar ile ilgili olarak idari davaya konu olabilecek işlemlerin oluşumunun sözü edilen başvuru usulleri ve süreleri konusunda özel kanun niteliği taşıyan Gümrük Kanunu hükümleri uyarınca, bu Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde ise genel kanun niteliğindeki İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. ve 11. maddeleri hükümlerine göre belirlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan kurallara istinaden yükümlülerin kendilerine tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı on beş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilecekleri, idareye intikal eden itirazın otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edileceği, itirazın reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde işlemin tesis edildiği yerdeki idari yargı mercisine başvurulabileceği kabul edilmiştir. İtirazın reddedilmiş sayılması suretiyle zimni ret işleminin oluşması için idari başvurudan itibaren kanunda düzenlenen zimni ret süresinin dolmuş olması gerekmektedir. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda zimni ret işleminin oluşması için altmış günlük süre öngörülmeyle birlikte özel kanun olan Gümrük Kanunu'nda ayrı bir süre olarak otuz günlük süre tanındığından, zimni ret işleminin oluşmasında özel olarak belirlenen bu sürenin esas alınacağı tabiidir. Yasa gereği zimni ret süresinin dolması ile birlikte ilgililere dava açma hakkı tanınmaktadır. İdareye işlem tesis etmesi için tanınan süre henüz bitmemişken, zimni ret sonucunun doğmayacağı açıktır. Dolayısıyla, zimni ret işleminin

oluşturduğunu kabul edebilmek için zımnî ret için öngörülen sürenin geçmesi gerekmektedir. Zımnî ret süresi geçmeden, zımnî ret işlemi oluşmayacağından idari davaya konu edilebilecek kesin ve icrai işlemin bulunduğundan da söz edilemeyecektir. Bu durumda, idarenin yükümlünün başvurusunu değerlendirdiği ve sessiz kalarak dava açması için öngörülen usulün tamamlandığını kabul etmek hukuken olanaklı değildir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının 11/02/2020 tarihinde tebliğ edilen ek tahakkuka karşı 18/02/2020 tarihinde Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünde itiraz ettiği ve Vergi Mahkemesi Hakimliğinin kararında yer alan davanın özeti bölümünde de ifade edildiği üzere, itirazın zımnî reddine dair işlemin dava konusu yapıldığı anlaşılmaktadır.

26/03/2020 tarih ve 31080 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici 1. maddesi uyarınca, Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla; dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm sürelerin; 06/01/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 12/01/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki sürelerin 13/03/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden itibaren 30/04/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durduğu, bu sürelerin, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacağı, durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan sürelerin, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılacağı, salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanının durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatabileceği ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabileceği kabul edilmiş; 30/04/2020 tarih ve 31114 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2480 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca, 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen durma süresi 01/05/2020 (bu tarih dahil) tarihinden, 15/06/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu durumda, Gümrük Kanunu'nun 242. maddesi de dahil tüm sürelerin 13 Mart-15 Haziran arasında durduğu açıktır. Dava konusu ek tahakkuk kararına karşı 18/02/2020 tarihinde Bölge Müdürlüğüne itiraz edilmiştir. Bölge Müdürlüğünün otuz gün olan cevap verme süresi 19/03/2020 tarihinde sona erecek olup, bu tarihin 7226 sayılı Kanun ve Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenen süreler içerisinde yer aldığı ve bitimine on beş günden az kaldığı için 15/06/2020 tarihinden itibaren en son 30/06/2020 tarihine kadar sürenin uzatıldığı, davalı idarece de 30/06/2020 tarihine kadar işlem tesis edilebileceği tabiidir. İdareye karar alması için tanınan süre dolmadan ve öngörülen sürenin sessiz kalınması suretiyle geçirilmesi neticesinde zımnî ret işlemi oluşmadan 02/06/2020 tarihinde açılan davanın; ortada davacı yönünden kesin ve uygulanabilir mahiyette zımnî ret işlemi oluşmadığından usul yönünden reddi gerekirken, esasının incelenmesi suretiyle verilen kararın niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı sonuç ifade etmesi nedeniyle, kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY:

Davacı adına 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölge işlem fişi kayıt listesinde kayıtlı olmaması, serbest bölge müdürlüğünün firma stok hareketleri kayıtları arasında yer almaması ve eşyayı taşıyan aracın kapı giriş kaydının olmadığına 14/11/2019 tarihli tutanak ile tespit edilmesi nedeniyle fiilen serbest bölgede bulunmayan eşyaya ait TIR karnesinin usulüne uygun biçimde sonlandırılmadığı tespit edilerek yapılan ek tahakkukun kaldırılması istemine yönelik başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin 1.880,00 TL tutarındaki gümrük vergisine ilişkin kısmına karşı açılan davada; işlemin davaya konu yapılan kısmının iptaline dair 28/10/2020 tarih ve E:2020/420, K:2020/735 sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 181. maddesinin 5911 sayılı Kanunla değişik 1. fıkrasının (a) bendinde, ithalatta gümrük yükümlülüğünün, ithalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlayacağı belirtilmiş; aynı Kanunun 197. maddesinin 1. fıkrasında, gümrük vergilerinin tahakkukundan hemen sonra yükümlüye tebliğ edileceği, 2. fıkrasında, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1. fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligatın gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılacağı, şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılmasının zaman aşımını durduracağı, 5911 sayılı Kanunla değişik 4. fıkrasında da, gümrük vergileri alacaklarının, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun olan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, bu alacakların Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zaman aşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edileceği kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı Kanunun 51. maddesinde ise, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde, kararın kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bu hükümlere göre, doğduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde tebliğ edilemeyen gümrük vergileri zaman aşımına uğrar. Ancak, gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması halinde, bu alacakların, Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve zaman aşımı süreleri içerisinde

kovuşturulup tahsil edilmesi m¼mk¼nd¼r. Bunun için, vergiyi doğuran olay nedeniyle ilgililer hakkında açılmış bir ceza davasının bulunup bulunmadığının araştırılarak ulaşılacak sonuca g¼re karar verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Davada, Mahkemece, 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 4. fıkrasından da s¼z edilmesine karşın, 2. fıkrası h¼km¼nden hareketle, tahakkuk zamanaşımı s¼resi içerisinde zamanaşımını durduracak ceza davası açılmadığından, vergilerin zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle h¼k¼m kurulmuştur. Oysa, maddenin 2. fıkrasından ayrı bir durumu d¼zenleyen 4. fıkrasının 5911 sayılı Kanunla değişik şeklinde g¼mr¼k vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması durumunda, tahakkukun bu s¼reye tabi olduğu zamanaşımı s¼resi içerisinde yapılmasından bahsedilmiş olup, suçun tabi olduğu zamanaşımının uygulanabilmesi için Kanun maddesinde, ceza davasının açılması herhangi bir s¼reyle sınırlandırılmış değildir. Dolayısıyla, vergilerin tebliği için ¼ng¼r¼len ¼ yıllık s¼renin geçirilmesinden sonra da olsa bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması, g¼mr¼k vergileri alacakları hakkında suçun tabi olduğu zamanaşımı s¼resinin uygulanmasını olanaklı kılacaktır.

Olayda da, davacı adına tescilli TIR karnesi muhteviyatı eşya nedeniyle ek olarak tahakkuk ettiren vergilere ilişkin tebligat, g¼mr¼k y¼k¼ml¼l¼ę¼n¼n doğduğu tarihten itibaren ¼ yıllık s¼re geçirildikten sonra yapılmış olmakla birlikte; dava konusu olaya ilişkin olarak ilgililer hakkında 11/12/2019 tarih ve 2019/58536 sayılı iddianamenin d¼zenlendięi ve 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2019/505 esas sayılı dosyasında dava açıldığı saptanmıştır. İhtilaf konusu g¼mr¼k vergisi alacağının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olduğu ve ceza davasının da açıldığı tespit edildiğinden, s¼z konusu alacak için T¼rk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı s¼resi g¼z ¼n¼ne alınmak suretiyle karar verilmesi gerekirken yukarıda yer verilen gerekçe ile işlemi iptal eden mahkeme kararında hukuka uygunluk g¼r¼lmemiřtir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabul¼ne;

2. Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 28/10/2020 tarih ve E:2020/420, K:2020/735 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usul¼ Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, h¼km¼n sonuçlarına etkili olmamak ¼zere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

3. Kararın birer ¼rneęinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına g¼nderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 07/04/2021 tarihinde cybirliğiyle karar verildi.